

opusdei.org

Com en una pel·lícula: «Viure de fe»

En la multiplicació dels pans i els peixos, Jesús convida els apòstols a no viure segons els seus càlculs humans, sinó confiant en el do diví.

09/11/2022

La notícia de la mort de Joan el Baptista havia afectat profundament el Senyor. Ell havia vingut a alliberar-nos del pecat, que havia marcat profundament la naturalesa

humana que ell va voler fer pròpia. Però precisament perquè, excepte en el pecat, va assumir aquesta naturalesa fins a les seves últimes conseqüències, no el va deixar indiferent aquesta nova experiència de la maldat que cap al cor humà. Va experimentar l'impuls de retirar-se a un lloc tranquil, on pogués resar i meditar amb pau (cf. *Mt* 14, 13).

Tanmateix, «quan desembarcà, veié una gran gentada, se'n compadí» (*Mt* 14, 14). Va passar la resta de la jornada ocupant-se d'aquella gent, de les seves ànimes i dels seus cossos: els va ensenyar moltes coses i va curar els malalts. El Senyor no va provocar aquesta situació, la seva intenció era simplement meditar i descansar. Però el seu cor sacerdotal no va deixar escapar una oportunitat inesperada d'atendre els altres.

Desproporció

Feia diverses hores que la gent escoltava els ensenyaments del Mestre. Entre els deixebles hi començava a haver una sensació d'inquietud: què passaria quan aquesta multitud s'adonés que no tenia temps d'arribar a un lloc on proveir-se d'aliments? Potser l'entusiasme d'ara es transformaria en desànim o, fins i tot, en enuig. Per això, es van apropar discretament a Jesús i li van advertir: «Aquest lloc és despoblat i ja s'ha fet tard. Acomiada la gent, i que vagin als pobles a comprar-se menjar» (Mt 14, 15). L'actitud dels apòstols és plena de sentit comú: «Aquestes persones tenen una necessitat i cal donar-los l'oportunitat de satisfer-la abans que sigui massa tard». Però segurament no s'esperaven la resposta del Senyor: «No cal que hi vagin. Doneu-los menjar vosaltres mateixos» (Mt 14, 16). O el que és el mateix: «El seu problema també és el vostre problema, afronteu-lo vosaltres».

Els apòstols no havien acudit a Jesús fugint de la seva responsabilitat. No estaven intentant treure's de sobre una dificultat. Era, senzillament, una tasca que els superava de tal manera que ni els havia passat pel cap que tingués a veure amb ells. Per descomptat, es compadien d'aquella gent, però què més hi podien fer? Per això, les paraules del Senyor els deixarien desconcertats: «Nosaltres? Els hem de donar menjar nosaltres? Però si fins i tot el jornal de dos-cents dies de treball seria una quantitat de pa irrisòria per a aquesta multitud!».

El Mestre, tanmateix, no va cedir. Va voler que carreguessin aquest problema sobre les espatlles:

—Quants pans teniu? Aneu-ho a mirar.

Els apòstols van reconèixer la insuficiència dels seus mitjans:

—Aquí només tenim cinc pans i dos peixos.

—Porteu-me'ls aquí.

Potser els apòstols recordarien aquesta conversa anys més tard, quan estaven immersos en la tasca d'evangelització. També aquesta tasca sobrepassava les seves qualitats humanes. Però del Senyor havien après a no deixar-se vèncer per la falta de mitjans: si només tenien cinc pans i dos peixos, amb això haurien d'afrontar el repte. L'únic que vol Jesús és que deixem als seus peus el que tenim, el que podem fer, sense deixar-nos aclaparar pel que no tenim, pel que supera la nostra capacitat.

«Jesús prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, digué la benedicció, partí els pans, els donà als seus deixebles, i ells els donaren a la gent» (*Mt 14, 19*). N'hi va haver per a tothom i, fins i tot, en va sobrar

tant que van caldre dotze cistells per guardar-hi tot el que havia quedat. «El miracle no es produeix del no-res, sinó de la modesta aportació d'un noi senzill que comparteix el que tenia. Jesús no ens demana el que no tenim, sinó que ens fa veure que si cadascú ofereix el poc que té, pot fer-se un miracle: Déu és capaç de multiplicar el nostre petit gest d'amor i fer-nos partícips del seu do».^[1]

Superar el vertigen

No és fàcil fer-se càrrec de com es va produir el miracle. Probablement, ens xoca pensar que el munt de pans i peixos augmentés de sobte i que el que era poc es fes sobreabundant, davant de l'admiració de tothom. Una altra possibilitat, menys espectacular, ajuda a percebre amb més claredat un ensenyament que probablement Crist volia transmetre.

Potser el Senyor va donar a alguns dels apòstols una part dels trossos de

pa perquè els repartissin entre la multitud. És fàcil imaginar-los — potser plens de vergonya— començant a donar a les persones de més a prop uns trossets minúsculs de pa i de peix amb la intenció que n’hi hagués per al màxim nombre de persones possible. És possible que el Senyor n’hagués d’animar algun a ser magnànim i a donar a cadascú tot el que necessités.

Van començar, doncs, a distribuir amb generositat aquells pans i, a poc a poc, es van anar adonant del prodigi. A la seva cistella no va augmentar mai considerablement la quantitat de pa; sempre va ser escàs i sempre feia l’efecte que n’hi hauria per a pocs més. Però n’hi va haver per a tothom i, fins i tot, en va sobrar. També el manà era impossible d’acumular (cf. *Ex 16, 17-20*): Déu volia que els qui rebien aquell aliment no perdessin la consciència que era un do diví i s’hi

abandonessin, en lloc de buscar una seguretat merament humana. Per això, potser el Senyor va voler que els apòstols tinguessin una experiència similar. «Jesús manifesta el seu poder, però no de manera espectacular, sinó com a senyal de la caritat, de la generositat de Déu Pare cap als seus fills cansats i necessitats».^[2]

Per als presents que van ser conscients del que havia passat, va ser un motiu de sorpresa i d'admiració. Per als apòstols va ser una lliçó clara de fe. Uns mesos després, el Senyor els demanaria que s'encarreguessin d'anunciar la bona nova a milions d'ànimes: «Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la humanitat» (Mc 16, 15). Sens dubte, sentirien que clarament els superava: Qui eren ells? Què podien fer? No seria més raonable proposar-se metes que estiguessin al seu abast? Llavors,

podrien fer memòria del que havien viscut. Podrien recordar que el Senyor els va demanar que fessin un recompte dels seus mitjans; per a ell era el mateix donar menjar a aquella multitud amb cinc pans que fer-ho sense cap pa, però els va voler ensenyar a fer tots els possibles. Podrien meditar que Jesús no va permetre que l'escassetat de mitjans rebaixés l'objectiu que els havia proposat; que no es va conformar a prestar una ajuda simbòlica, que no resolgués el problema. També podrien recordar que els seus mitjans van ser sempre escassos... però van acabar sent suficients. En definitiva, haurien après que a l'hora de difondre l'Evangelí, l'aspecte determinant no havien de ser les seves condicions —que de tota manera havien d'examinar—, sinó les necessitats de les ànimes.

Els apòstols es van sentir interpel·lats per la set que Déu té d'ànimes en tots

els ambients i ocupacions. No van dilatar l'inici d'aquesta tasca fins que van disposar de tots els pans necessaris. Segurament van sentir fortament la desproporció entre les seves capacitats i el que van pensar que el Senyor els demanava. També nosaltres podem sentir un cert vertigen, una sensació d'impotència o d'inseguretat que no hem d'entendre com una prova que ens falta fe. Al contrari, és potser una demostració que l'amor de Déu ens impulsa més enllà del que podem imaginar. Com als apòstols, el Senyor ens empeny més enllà dels nostres pobres càlculs.

La fe amb què el Senyor espera que actuem, no consisteix, doncs, en la seguretat que les nostres qualitats es multiplicaran. Consisteix més aviat a posar els nostres cinc pans al servei de Déu, en actuar com si aquests pans fossin suficients, fins i tot si mentre ho fem continuem sentint la

nostra limitació. La vida de fe no es demostra en els sentiments, sinó en les obres, també quan els sentiments sembla que contradiuen aquestes certeses fonamentals en què es basa tot el nostre actuar. «L'optimisme cristià no és un optimisme esdolceït, ni tampoc una confiança humana en què tot sortirà bé. És un optimisme que enfonsa les arrels en la consciència de la llibertat i en la seguretat del poder de la gràcia; un optimisme que duu a exigir-nos a nosaltres mateixos, a esforçar-nos per correspondre en cada instant a les crides de Déu».^[3]

La fe del cristià no és la ingenuïtat de qui no es fa càrrec de les dificultats i confia, per això, que tot sortirà bé. La fe genera un optimisme «que enfonsa les arrels en la consciència de la llibertat», és a dir, que se sosté i s'alimenta de la consciència que les coses poden anar malament i, de fet, de vegades aniran malament, perquè

la llibertat humana —la nostra i la dels altres— no sempre voldrà el que Déu vulgui. Per això és «un optimisme que porta (...) a esforçar-nos per correspondre en cada instant a les crides de Déu», fins i tot sabent que ni tan sols així tindrem la certesa que tot serà favorable.

La fe no consisteix en un sentiment de confiança en la bona marxa de les coses. És més aviat la seguretat que, vagin com vagin, Déu és al meu costat i se'n servirà a favor meu, a favor dels qui m'envolten i de tota l'Església. Dit d'una altra manera: Déu no espera de mi que tot em surti bé, ni tampoc jo espero de Déu que si faig el que haig de fer tot evolucionarà favorablement. Déu espera que jo confiï que Ell no m'abandona mai i, per això, vol que jo ho posi tot de la meva part perquè les coses vagin bé. I jo tinc la certesa que, fent el que ell vol, estic aconseguint l'objectiu que realment

importa a la meva vida, tot i que això no sempre produeixi un estat de coses positiu. Hi haurà coses que aniran malament, però seguiré el consell de sant Pau: «No et deixis vèncer pel mal; al contrari, venç el mal amb el bé» (Rm 12, 21) i, per això, malgrat tot, el bé estarà vencent: *omnia in bonum!*

El Senyor ha encomanat una gran missió a l'Església i a cada cristià. És lògic que sentim que sobrepassa les nostres capacitats i, fins i tot, que, en pensar-hi, sovint ens sentim desconcertats. Aquesta escena ens farà conscients de nou que el Senyor espera que —com els apòstols— ens impliquem en la missió apostòlica amb totes les nostres capacitats. I també espera que comencem a fer el que puguem sense deixar-nos dominar per la preocupació de si aconseguirem culminar la labor. L'escassetat dels nostres pans i peixos no ha d'impedir que fem el

que en cada moment estigui a les nostres mans: Déu proveirà el que vingui després. Així, encara que no ens sentim segurs, estarem de fet vivint de fe.

Julio Diéguez

[1] Benet XVI, Àngelus, 29.VII.2012.

[2] Francesc, Àngelus, 2.VIII.2020.

[3] Sant Josepmaria, *Forja*, núm. 659.

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-es/article/com-en-una-pel-licula-viure-de-fe/> (28/03/2025)